

ประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานด้านการเงินของ
โรงงานอุตสาหกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
Logistics Management Efficiency Affecting the Financial
Performance of Industrial Factories in the Tak Special Economic
Development Zone, Mae Sot District, Tak Province

สุพิศ ศิริจิรัศยา¹ และ วาสนา จรุงศรีโชติกำจร¹
Supit Sirichiraty¹ and Wassana Jarunsrichotikhajorn¹
e-mail: proofartgood678@gmail.com
(Received: 2023-11-30 ; Revised: 2024-05-28 ; Accepted: 2024-06-12)

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือผู้ประกอบการในโรงงานอุตสาหกรรม เขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จำนวน 73 โรงงาน โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และการถดถอย ผลการวิจัย พบว่า ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์และผลการดำเนินงานโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์กับผลการดำเนินงาน พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ ด้านการติดต่อสื่อสารด้านโลจิสติกส์ ด้านกระบวนการสั่งซื้อ ด้านการจัดซื้อ ด้านการบริหารสินค้าคงคลัง ด้านการขนส่ง ส่งผลต่อกับผลการดำเนินงานด้านการเงินของโรงงานอุตสาหกรรม

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ; การจัดการโลจิสติกส์; การดำเนินงาน; เขตเศรษฐกิจพิเศษ

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร แม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

¹Kamphaeng Phet Rajabhat University Maesot, Maesot District, TakProvince

ABSTRACT

This research aimed to study the logistics management efficiency affecting the performance of industrial factories in the Tak Special Economic Development Zone. The population used in this study consisted of 73 factory operators in the Special Economic Zone area of Mae Sot District, Tak Province. The research tool used is a questionnaire. The statistics used in the research included frequency, percentage, mean, standard deviation, and correlation and regression analysis.

The research results found that the operators had the highest level of opinions on logistics management efficiency and overall performance. From the correlation analysis between logistics management efficiency and performance, it was found that logistics management efficiency in terms of logistics communication, order processing, procurement, inventory management, and transportation affected the financial performance of industrial factories.

Keywords: Efficiency; Logistics Management; Operation Management; Special Economic Development Zone

บทนำ

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก นับเป็นเขตเศรษฐกิจที่มีความสำคัญ ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลชายแดน 3 อำเภอได้แก่แม่สอด พะพระ แม่ระมาด โดยวัตถุประสงค์หลักส่วนใหญ่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรม และกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และหน่วยงานที่ส่งเสริมในพื้นที่ประกอบด้วยศูนย์บริการด้านศุลกากรแบบบริการครบวงจร เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับการส่งออกและนำเข้าสินค้าชายแดน คลังสินค้า และอาคารพาณิชย์ และส่งเสริมสิทธิประโยชน์ที่ไม่เสียภาษีเช่นเดียวกับ นิคมอุตสาหกรรมทั่วไป การยกเว้นภาษีนำเข้า การยกเว้นภาษีเงินได้ การตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บนและศูนย์กระจายสินค้าด้านโลจิสติกส์ เป็นต้น ทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมของเมือง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การลงทุนภาคอุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว และได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนในพื้นที่ร่วมกันผลักดันอย่างต่อเนื่อง โดยพื้นที่เขตเศรษฐกิจตาก (แม่สอด) สามารถเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจพิเศษเมียวดีของสหภาพพม่า และมีพื้นที่ตั้งอยู่ปลายแนวเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจเป็นจุดตัดระหว่างแนวเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจมีโครงข่ายการคมนาคมทางบกที่สนับสนุนการขนส่งทั้งผู้โดยสารและสินค้า มีสนามบินพาณิชย์ เป็นแหล่งผลิตทางการเกษตรและแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีความโดดเด่นเฉพาะตัว ตลอดจนเป็นประตูสู่อันดามัน และประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง คือ พม่า จีน และสามารถเชื่อมโยงกับเส้นทางการค้าชายเป็นประตูสู่ยุโรปได้ประกอบกับมีมูลค่าการค้าชายชายแดน ปีละประมาณ 40,000 ล้านบาท และคาดว่าในปี 2558 ในการเข้าสู่ประชาคม

อาเซียน จะเพิ่มมูลค่าการค้าขายชายแดนกว่า 100,000 ล้านบาท นอกจากนี้ยังมีกลุ่มนักธุรกิจ นักลงทุน ทั้งในและต่างประเทศ เช่น จีน มาเลเซีย เกาหลีใต้ เวียดนาม ต่างสนใจมาลงทุนในพื้นที่อำเภอแม่สอด ด้านการค้าขาย ด้านอุตสาหกรรม ด้านการท่องเที่ยว ด้านค้าอัญมณี ด้านเกษตรกรรม และโดยเฉพาะกลุ่มนักธุรกิจจีน มีความสนใจที่จะมาลงทุนหรือร่วมทุนกับรัฐบาลไทยในโครงการขนาดใหญ่ เช่น โครงการก่อสร้างสนามบินแห่งที่ 2 โครงการชุดเจาะอุโมงค์ถนนสายเอเชีย (แม่สอด-ตาก) โครงการศูนย์อุตสาหกรรมต่าง ๆ รวมไปถึงด้านเกษตรกรรม แต่ทั้งนี้พื้นที่แม่สอด จะต้องมีความชัดเจนในเรื่องระเบียบกฎหมายผังเมืองรวมเมืองแม่สอดจะต่อสอดคล้องกับการพัฒนา มีการกำหนดพื้นที่การใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ชัดเจน ทำให้พื้นที่เขตเศรษฐกิจได้รับการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงเพื่อสนับสนุนการค้าการลงทุน

การจัดการโลจิสติกส์กำลังเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก ทุกองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์ต่างมีการค้นหาแนวทางในการลดต้นทุนโลจิสติกส์เพื่อให้ได้กำไรอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า เพิ่มความปลอดภัยและความเชื่อถือได้ในการนำส่งสินค้าและบริการเพื่อเพิ่มศักยภาพทางการแข่งขัน สามารถปรับตัวกับสถานะเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเหมาะสม พัฒนาให้ระบบโลจิสติกส์เป็นสากล โดยการลดต้นทุน ลดระยะเวลา โดยมีการปรับกระบวนการเคลื่อนย้าย จัดเก็บ รวบรวม และกระจายสินค้าให้มีความสะดวก รวดเร็ว มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ ดังนั้นการจัดการโลจิสติกส์เป็นบทบาทหนึ่งที่จะช่วยให้องค์กรมีระบบบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์ให้ได้เปรียบเหนือคู่แข่งประกอบด้วย การลดต้นทุนขององค์กร การลดระยะเวลาการดำเนินงานให้มีความแตกต่างจากคู่แข่ง ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของลูกค้า ดังนั้นประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์จึงเป็นแนวทางที่จะช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จและมีความสามารถในการแข่งขันได้ ซึ่งผู้ประกอบการโดยทั่วไปจะคำนึงถึงการลดต้นทุนในการผลิตให้ต่ำที่สุดเพื่อต่อสู้กับคู่แข่งรายอื่น ๆ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าเพื่อรักษารายได้ให้เท่าเดิมนั้นเป็นไปได้ยากสำหรับลักษณะของตลาดและภาวะการแข่งขันในขณะนี้ การสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันหรือการเพิ่มความสามารถทางการแข่งขันหรือมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจจากห่วงโซ่มูลค่าของตนเองนั้นต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมการบริหารความสัมพันธ์กับธุรกิจอื่น ๆ ในโซ่อุปทาน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) รวมถึงการพัฒนานวัตกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างสูงถือเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแข่งขันด้านอุตสาหกรรมและยังส่งผลต่อระดับขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศและการก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียนของประเทศไทย โดยการนำเอาระบบโลจิสติกส์เข้ามาบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันทั้งในและต่างประเทศ จึงทำให้ภาคธุรกิจอุตสาหกรรมในปัจจุบันมีความต้องการบริการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อสามารถส่งสินค้าได้ถูกสถานที่ ตรงตามเวลาที่นัดหมายไว้ โดยสินค้าอยู่ในสภาพที่ดีและตรงกับความต้องการของลูกค้าภายใต้ต้นทุนที่เหมาะสม ดังนั้นการเชื่อมต่อในระดับภูมิภาคระหว่างประเทศอาเซียนจึงมีความสำคัญมากในการสนับสนุนและพัฒนาความสามารถของ

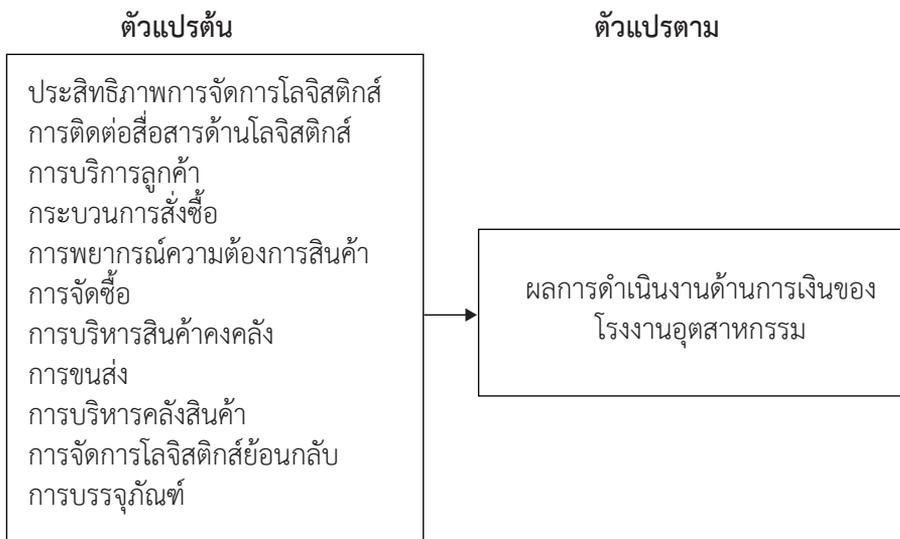
ระบบ โลจิสติกส์เพื่อเพิ่มความสามารถในการเข้าถึงตลาดโลก

ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโรงงานอุตสาหกรรม โดยมีการศึกษาแนวทางการลดต้นทุน ลดระยะเวลา และตอบสนองความต้องการของลูกค้าเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตเศรษฐกิจพิเศษ แม่สอด ผลลัพธ์ที่ได้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาธุรกิจหรือปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ของธุรกิจอุตสาหกรรม

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การจัดการโลจิสติกส์ เป็นกระบวนการวางแผน การปฏิบัติงาน และการควบคุมสินค้าอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การเคลื่อนย้ายและการจัดเก็บสินค้า การบริการและสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่จุดกำเนิดจนถึงจุดการบริโภคสินค้าเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าทั้งล่วงหน้าและย้อนกลับของนอกจากนี้ การบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานที่มีประสิทธิผลเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในองค์การธุรกิจ และเพื่อผลักดันให้ธุรกิจประสบความสำเร็จในด้านการลดต้นทุนเพื่อเพิ่มผลกำไร รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์กรเพื่อนำไปสู่ความพึงพอใจสูงสุดของลูกค้า ปัจจุบันสถานการณ์แข่งขันทางธุรกิจทั้งภาคการผลิตและบริการ มีการแข่งขันที่สูงมากเกิดจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในยุคโลกาวิวัฒน์

ส่งผลให้องค์กรธุรกิจไม่สามารถดำเนินงานได้แต่เพียงผู้เดียว จึงจำเป็นต้องสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ การสร้างพันธมิตรทางธุรกิจในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของธุรกิจให้มีความได้เปรียบเหนือคู่แข่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา จรูญศรีโชติกำจร และคณะ (2560, น. 216) ทำการศึกษาประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ของแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดกำแพงเพชร โดยทำการศึกษาการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพจึงต้องมีการจัดการขั้นตอนต่าง ๆ โดยการจัดการโลจิสติกส์ในห่วงโซ่อุปทานของการท่องเที่ยว (Tourism Supply Chain) โดยการประยุกต์ใช้ศาสตร์ของโซ่อุปทาน เพื่อบริหารจัดการในด้านการเคลื่อนย้าย การไหลเวียน และความเชื่อมโยงสินค้าและบริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจสูงสุดต่อนักท่องเที่ยว ซึ่งจะเป็นส่วนเพิ่มและสนับสนุนศักยภาพในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวได้ดียิ่งขึ้น เมื่อการแข่งขันทางด้านอุตสาหกรรมไม่ได้จำกัดวงเฉพาะเพียงแต่ในภูมิภาคหรือในประเทศอีกต่อไป เราต้องเผชิญหน้าในยุคที่การสื่อสารและโลจิสติกส์มีความเจริญก้าวหน้า และกำลังเติบโตอย่างไม่หยุดยั้ง ดังนั้นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง นั่นคือ การจัดการโลจิสติกส์ในห่วงโซ่อุปทานอย่างชาญฉลาด (วาสนา จรูญศรีโชติกำจร, 2563, น. 409)

องค์ประกอบของการจัดการโลจิสติกส์ (Logistics Activities)

โลจิสติกส์มีบทบาทที่สำคัญต่อองค์กรในสถานะเศรษฐกิจที่แตกต่างกันในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งมีผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินกิจกรรมหลักและกิจกรรมสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการดำเนินงานของโลจิสติกส์และโซ่อุปทานขององค์กร เพื่อลดต้นทุนและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ โดยมีผู้ได้ให้ความหมายองค์ประกอบของการจัดการโลจิสติกส์ ได้แก่

ชุตีระ ระบอบ และคณะ (2559, น. 11) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการโลจิสติกส์ โดยจำแนกออกเป็น 8 องค์ประกอบหลัก และ 5 องค์ประกอบสนับสนุน ดังนี้

องค์ประกอบหลักของการจัดการโลจิสติกส์ 1. การให้บริการลูกค้า (Customer Service) 2. การดำเนินการตามคำสั่งซื้อ (Order Processing) 3. การพยากรณ์ความต้องการ (Demand Forecasting) 4. การจัดซื้อ (Purchasing) 5. การจัดการสินค้าคงคลัง (Inventory Management) 6. การขนส่ง (Transportation) 7. การจัดเก็บและการจัดการคลังสินค้า (Warehousing and Storage) 8. โลจิสติกส์ย้อนกลับ (Reverse Logistics)

องค์ประกอบสนับสนุนของการจัดการโลจิสติกส์ 1. การจัดเตรียมอะไหล่และการให้บริการ (Parts and service support) 2. การเลือกทำเลที่ (Location) 3. การขนถ่ายวัสดุ (Material handling) 4. การบรรจุภัณฑ์ (Packaging) 5. การติดต่อสื่อสารทางโลจิสติกส์ (Logistics Communications)

กฤษณ์ชากริตส ฒ วัฒนประเสริฐ (2558, น. 43) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบการจัดการโลจิสติกส์ ดังนี้ 1. การให้บริการลูกค้า 2. การขนส่งและการจราจร 3. การควบคุมสินค้าคงคลัง 4. การดำเนินการคำสั่งซื้อ 5. การสื่อสารในการกระจายสินค้า 6. การพยากรณ์ความต้องการของลูกค้า 7. คลังสินค้าและการจัดเก็บ 8. การคัดเลือกสถานที่ก่อสร้างคลังสินค้าและโรงงานการเลือกทำเลที่ตั้งของโรงงานและคลังสินค้า เพื่อเชื่อมต่อไปยังกิจกรรม

ที่ต่าง ๆ ของโลจิสติกส์ 9. การเคลื่อนย้ายสินค้า 10. การจัดซื้อ 11. การสนับสนุนอะไหล่ และการบริการ 12. บรรจุภัณฑ์ 13. การกำจัดของเสีย 14. การเคลื่อนย้ายสินค้าที่ส่งคืน 15. การวางแผนการผลิต

จากการศึกษาประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ ซึ่งมืองค์ประกอบการจัดการโลจิสติกส์ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ แม่สอด มี 10 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การติดต่อสื่อสารด้านโลจิสติกส์ (Logistics Communication) คือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการไหลของข้อมูล หรือการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่สำคัญระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือการสื่อสารข้อมูลต่าง ๆ กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร เพื่อนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์การตัดสินใจต่าง ๆ ให้สามารถทำได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น และยังช่วยลดปัญหาความล่าช้าในการประสานงานกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร ทำให้สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว

2. การบริการลูกค้า (Customer Service) คือ การตอบสนองความต้องการของลูกค้า โดยการส่งมอบสินค้าให้ตรงเวลา มีคุณภาพ และตรงตามจำนวนที่ลูกค้าต้องการ รวมทั้งการบริการหลังการขาย เพื่อให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจ ความประทับใจ และจงรักภักดีต่อองค์กร

3. กระบวนการสั่งซื้อ (Order Processing) คือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสั่งซื้อสินค้าจากลูกค้า กิจกรรมนี้มีความสำคัญต่อโลจิสติกส์ เพราะมีผลต่อรอบเวลาการสั่งซื้อ จนถึงการจัดส่งสินค้า โดยต้องมีรายละเอียดการสั่งซื้อ การจัดส่งสินค้า การชำระเงิน และการจัดเตรียมเอกสารให้มีความถูกต้อง แม่นยำ และรวดเร็ว เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ทันที รวมถึงการลดรอบเวลาเพื่อให้ต้นทุนต่ำลง

4. การพยากรณ์ความต้องการสินค้า (Demand Forecasting) คือ การคาดคะเนความต้องการสินค้าหรือบริการในอนาคต เพื่อให้ทราบทิศทางของบริษัทว่าต้องมีการผลิตสินค้าเท่าไร ต้องมีบุคลากรเท่าไร จึงจะสามารถดำเนินการได้ตามที่ลูกค้าต้องการ และการคาดคะเนยังจะทำให้บริษัททราบว่ากำไรหรือขาดทุนอีกด้วย

5. การจัดซื้อ (Procurement) คือ เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการตอบสนองความต้องการวัตถุดิบและการบริการจัดส่งอย่างมีประสิทธิภาพ การคัดเลือกแหล่งจัดซื้อ จัดจ้าง เวลาในการสั่งซื้อ การว่าจ้างพนักงาน รวมถึงปริมาณที่ต้องการซื้อ โดยการสั่งซื้อแต่ละครั้งต้องมีการคำนึงถึงจุดคุ้มทุน ระยะเวลาในการรอคอยสินค้า ดังนั้นจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสมด้วย

6. การบริหารสินค้าคงคลัง (Inventory Management) คือ เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บรักษา และจัดส่งวัตถุดิบ โดยการจัดสรรทรัพยากร วัตถุดิบหรือสินค้าต่าง ๆ ที่เก็บไว้เพื่อนำไปดำเนินการ อาจเป็นการดำเนินการผลิต ดำเนินการขาย หรือดำเนินงานอื่น ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว โดยต้องคำนึงถึงปริมาณที่เหมาะสมและต้นทุนในการเก็บรักษาที่ต่ำที่สุด

7. การขนส่ง (Traffic and Transportation) คือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบหรือสินค้าจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายปลายทางคือ ลูกค้า โดยการจัดส่งสินค้าต้องมีความปลอดภัย ตรงต่อความต้องการของลูกค้า มีการกำหนดเวลาการจัดส่งอย่างรวดเร็ว และมีวิธีการจัดส่งสินค้าที่เหมาะสม เช่น การขนส่งทางรถยนต์ รถไฟ

ทางอากาศ และทางน้ำ เป็นต้น

8. การบริหารคลังสินค้า (Warehousing and Storage) คือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บสินค้า มีการกำหนดพื้นที่ที่ต้องการ การวางแผนการจัดเก็บสินค้า การออกแบบท่าขนถ่ายเพื่อเตรียมสินค้า การเติมหรือสร้างสต็อกสินค้า รวมทั้ง การจัดการฝึกอบรมให้กับพนักงาน การวัดการเพิ่มขึ้นของผลผลิต ความปลอดภัยและการบำรุงรักษา และระดับการบริการลูกค้า นับเป็นกิจกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าอีกด้วย

9. การจัดการโลจิสติกส์ย้อนกลับ (Reverse Logistics) คือ กระบวนการจัดการสินค้าที่ถูกส่งกลับคืนจากการเคลื่อนย้ายหรือขนส่ง อันเกิดจาก สินค้าเสียหาย ขำรุด หรือหมดอายุการใช้งาน เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการทำใหม่ กลับมาใช้ใหม่ หรือเปลี่ยนแปลงสำหรับใช้ประโยชน์ใหม่

10. การบรรจุภัณฑ์ (Packaging) คือ เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า ชักจูงให้ลูกค้าเกิดความสนใจ โดยการบอกรายละเอียดของสินค้าและสร้างการรับรู้ในตัวสินค้า และการป้องกันตัวสินค้าจากความเสียหาย เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายและจัดเก็บ

ผลการดำเนินงาน เป็นการทำงานที่ประหยัดได้ผลงานที่รวดเร็ว มีคุณภาพ คุ่มค่ากับการใช้ทรัพยากรในด้านการเงิน คน อุปกรณ์ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยพิจารณาจากตัวชี้วัดหลายด้านประกอบกันต้องพิจารณาทั้งในส่วนที่เป็นปัจจัยนำเข้า ได้แก่ งบประมาณค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงิน กำลังคน เช่น ค่าจ้าง เงินเดือน ค่าตอบแทนอื่น ๆ ที่จ่ายเป็นตัวเงินและบางส่วนไม่อาจวัดค่าเป็นตัวเงินได้ เช่น ความมุ่งมั่น จริจใจ ความร่วมมือร่วมใจ ขวัญกำลังใจของคนในองค์กร วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยีตลอดจนเวลา และกระบวนการทำงาน (วรราชา ตั้งวรราชักษณ์, 2553, น. 45) ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานหรือดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย โดยให้เสียต้นทุนน้อยที่สุดและได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้อย่างถูกต้องและเชื่อถือได้ (จารุวรรณ ชาวกล้า, 2555, น. 32) ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ผลการดำเนินงาน (Performance) หมายถึง ข้อมูลที่เป็นจริงที่ใช้ในการประเมินองค์กรให้ดำเนินการไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย โดยให้ค่าต้นทุนน้อยที่สุด เพื่อหาผลสรุปของการดำเนินงานให้ได้ผลของความสำเร็จ

องค์ประกอบของผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานมีความสำคัญต่อธุรกิจทำให้บริษัททราบว่าขณะนี้ประสบความสำเร็จเพียงใด การดำเนินงานของบริษัทเมื่อเทียบกับเป้าหมายทางไกลเพียงใด ทราบถึงจุดอ่อนหรือโอกาสในการพัฒนา ความต้องการของบริษัทที่จะเพิ่มยอดขายรวมถึงการเจริญเติบโต ผลประโยชน์ และการพัฒนาตลาดการเข้าใจถึงศักยภาพของบริษัททำให้บริษัทมีการพัฒนาด้านต่าง ๆ เพื่อการอยู่รอด โดยมีผู้ได้ให้ความหมายองค์ประกอบของผลการดำเนินงาน มีมุมมอง 4 ด้าน ดังนี้ 1. มุมมองด้านการเงิน (Financial Perspective) 2. มุมมองด้านลูกค้า (Customer Perspectives) 3. มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspectives) 4. มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and Growth Perspectives) (Robert & David, 1992) จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาผลการดำเนินงาน ซึ่งมีมุมมองด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ แม่สอด โดยผู้วิจัยเห็นความ

สำคัญต่อผลการดำเนินงานด้านการเงิน (Financial Performance) หมายถึง การบ่งบอกถึงความสำเร็จที่มีต่อการปฏิบัติงานของธุรกิจโดยมีการมุ่งเน้นไปที่การเพิ่มขึ้นของรายได้และติดตามการใช้งบประมาณ การวางแผนงบประมาณและใช้งบประมาณตามแผน การควบคุมต้นทุนและทำให้กิจการก้าวเดินต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรและ/หรือการลงทุนอย่างคุ้มค่า

บททวนวรรณกรรม

วงจิตร ภูวกง และวีโรจน์ เจษฎาลักษณ์ (2557) ศึกษาเรื่อง กระบวนการจัดการโลจิสติกส์ของอุตสาหกรรมผนังคอนกรีตมวลเบา กรณีศึกษา บริษัท ไชมีส อีโกลท์ จำกัด พบว่า กระบวนการจัดการโลจิสติกส์ ทั้ง 14 กิจกรรมพบว่า กิจกรรมที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่ำและใช้เวลาในการทำงานมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ กิจกรรมรับคำสั่งซื้อ จัดซื้อ บริหารคลังสินค้าและบริการลูกค้า โดยส่งผลกระทบต่อระบบการทำงานทั้งระบบ ทำให้ไม่สามารถส่งมอบสินค้าให้กับ ลูกค้าได้ภายในเวลาที่กำหนด วิลาวัลย์ สากลาง (2560) ศึกษาเรื่อง การจัดการโลจิสติกส์ของโรงสีข้าว กรณีศึกษา บริษัทโรงสีรุ่งอนันต์ จำกัด อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น พบว่า ผู้เกี่ยวข้องในระบบการจัดการโลจิสติกส์แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ขายวัตถุดิบให้กับโรงสี โรงสีข้าว และกลุ่มลูกค้าของโรงสี ต่างมีบทบาทในกิจกรรมห่วงโซ่อุปทานแตกต่างกันไป โดยกิจกรรมโลจิสติกส์ของบริษัท โรงสีรุ่งอนันต์ จำกัด ประกอบด้วย 8 กิจกรรม คือ 1. การจัดหาและรับซื้อ 2. การขนส่งขาเข้า 3. การจัดการสินค้าคงคลัง 4. การประมวลคำสั่งซื้อ 5. บรรจุภัณฑ์ 6. การจัดการคลังสินค้า 7. การขนส่งขาออก 8. ประชาสัมพันธ์ และการตลาด จิตติมา บุตรพันธ์ (2557) ศึกษาเรื่อง การจัดการโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการในห่วงโซ่อุปทานการผลิตกล้วยเดี่ยวเส้นสดในจังหวัดนครปฐม พบว่า ลักษณะการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการผลิตกล้วยเดี่ยวเส้นสดเป็นธุรกิจขนาดย่อม (SMEs) แบบเจ้าของคนเดียว ทำให้ง่ายต่อการบริหารอำนาจในการตัดสินใจการดำเนินงาน ขึ้นอยู่กับเจ้าของกิจการแต่เพียงผู้เดียว แต่ควรมีการวางแผนการบริหารงานให้ได้มาตรฐาน เพื่อลดความเสี่ยงในการบริหารงาน ความมองไปถึงอนาคตหากจะมีการขยายกิจการมากขึ้นที่จะส่งผลต่อการขยายตลาดมากขึ้น

Mamata (2018) ศึกษาเรื่อง โลจิสติกส์ย้อนกลับในธุรกิจขนาดเล็ก : การศึกษาเชิงสำรวจ จากการเติบโตของการจัดการกระบวนการห่วงโซ่อุปทานเพื่อเพิ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นมิติใหม่ในห่วงโซ่อุปทานได้ถูกเพิ่มเข้ามา คือ โลจิสติกส์แบบย้อนกลับ การจัดการโลจิสติกส์แบบย้อนกลับกับการไหลย้อนกลับของสินค้าซึ่งช่วยให้สามารถกู้คืนและติดตั้งผลิตภัณฑ์ที่ทิ้งแล้วให้ตระหนักถึงความคิดริเริ่มทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม โลจิสติกส์แบบย้อนกลับได้กลายเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเชิงกลยุทธ์ซึ่งจะช่วยนำความได้เปรียบในการแข่งขันที่ยั่งยืนให้กับบริษัท Masha Nur SalsabielaBinti (2017) ศึกษาเรื่อง การวัดผลการดำเนินงานสำหรับห่วงโซ่อุปทานน้ำมันและก๊าซ การศึกษาคั้งนี้เป็นตรวจสอบการเชื่อมโยงระหว่างกลยุทธ์องค์กรทางเลือกของผลการดำเนินงานและผลการดำเนินงานขององค์กร ทฤษฎีที่มีมุมมองเกี่ยวกับทรัพยากร (RBV) และทฤษฎีความเหมาะสมขององค์กรได้ถูกนำมาใช้เพื่ออธิบายการวิจัยและเป็นพื้นฐานสำหรับการวิเคราะห์ผลลัพธ์ จากการศึกษา พบว่า การสำรวจความแพร่หลายของผลการดำเนินงานใน

อุตสาหกรรมตามระดับความสำคัญการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และการถดถอยบ่งชี้ว่ามีการเชื่อมโยงระหว่างตัวเลือกของผลการดำเนินงานและกลยุทธ์ขององค์กร นอกจากนี้ผลลัพธ์ยังบ่งชี้ถึงความเชื่อมโยงระหว่างการเลือกมาตรการวัดผลการปฏิบัติงานกับประสิทธิภาพที่แท้จริงขององค์กรโดยชี้ให้เห็นว่ามาตรการ การวัดประสิทธิภาพเป็นทรัพยากรที่สำคัญขององค์กรที่ใช้เพื่อสนับสนุนการแข่งขันตามทฤษฎีการใช้ทรัพยากร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จำนวน 345 แห่ง (สำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดตาก, 2560) นำมากำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด เนื่องจากกลุ่มประชากรมีจำนวนน้อย ไม่เกิน 400 แห่ง จึงทำการเก็บข้อมูลจากโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหมด ซึ่งจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป เนื่องจากมีโรงงานที่เลิกกิจการและที่อยู่ไม่ตรงกับข้อมูลจึงเหลือเพียง 345 แห่ง ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลทั้งหมด และได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับมาจำนวน 73 แห่ง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ บทความ เอกสารตำรา และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางนำมาสร้างแบบสอบถาม ให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา
2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามฉบับร่างโดยพิจารณาจากตัวแปรที่ศึกษา
3. หลังจากอาจารย์ที่ปรึกษาได้พิจารณาและตรวจสอบพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะแล้ว นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบรายละเอียด ความถูกต้องสมบูรณ์ และครอบคลุมเนื้อหาข้อคำถามทุกข้อ
4. ปรับปรุงแบบสอบถาม และแนวทางในการทำแบบสอบถามตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป
5. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยจัดทำหนังสือขออนุญาตหน่วยงานเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล
2. ดำเนินการเก็บข้อมูลกับผู้ประกอบการหรือตัวแทนผู้ให้ข้อมูลตามรายชื่อสถานประกอบการโดยมีทั้งปิดกิจการ และติดต่อไม่ได้ และไม่ขอให้ข้อมูล โดยเก็บรวบรวมทั้งหมดได้ 79 โรงงาน
3. ตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลได้จำนวน 73 โรงงาน เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์และเขียนรายงานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้อธิบายข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง สหสัมพันธ์ และการถดถอยแบบพหุคูณ ใช้ในการทดสอบและอธิบายผลกระทบของตัวแปร

ผลการวิจัย

สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จากการศึกษา พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการประกอบกิจการมากกว่า 5 ปี มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 50,000 บาท โรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมการผลิต มีเงินทุนจดทะเบียนเริ่มต้นของโรงงานอุตสาหกรรม 1-5 ล้านบาท มีจำนวนพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมน้อยกว่า 100 คน กิจการดำเนินมาแล้วเป็นเวลา 6-10 ปี

2. การศึกษาระดับประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ของโรงงานอุตสาหกรรม และการดำเนินงานของโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก นำเสนอตารางที่ 1 และ 2 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ของโรงงานอุตสาหกรรม โดยภาพรวม

ประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ของ โรงงานอุตสาหกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านการติดต่อสื่อสารด้านโลจิสติกส์	4.23	0.52	มากที่สุด
2. ด้านการบริการลูกค้า	4.36	0.49	มากที่สุด
3. ด้านกระบวนการสั่งซื้อ	4.43	0.40	มากที่สุด
4. ด้านการพยากรณ์ความต้องการสินค้า	4.29	0.53	มากที่สุด
5. ด้านการจัดซื้อ	4.29	0.45	มากที่สุด
6. ด้านการบริหารสินค้าคงคลัง	4.30	0.42	มากที่สุด
7. ด้านการขนส่ง	4.40	0.42	มากที่สุด
8. ด้านการบริหารคลังสินค้า	4.26	0.51	มากที่สุด
9. ด้านการจัดการโลจิสติกส์ย้อนกลับ	4.26	0.48	มากที่สุด
10. ด้านการบรรจุภัณฑ์	4.30	0.50	มากที่สุด
โดยรวม	4.31	0.36	มากที่สุด

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการดำเนินงานด้านการเงินของโรงงานอุตสาหกรรม โดยภาพรวม

ผลการดำเนินงานของโรงงานอุตสาหกรรม ด้านการเงิน (Financial Performance)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
1. กิจการของท่านมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง	4.30	0.68	มากที่สุด
2. กิจการของท่านมีการวางแผนงบประมาณและใช้งบประมาณตาม แผนที่กำหนดไว้	4.12	0.69	มาก
3. กิจการของท่านมีการควบคุมต้นทุนภายในอย่างสม่ำเสมอ	4.22	0.71	มากที่สุด
4. กิจการของท่านสามารถลดค่าใช้จ่ายในแต่ละไตรมาสได้ตามเป้า	4.25	0.64	มากที่สุด
5. กิจการของท่านใช้ทรัพยากรจากสินทรัพย์หรือการลงทุนอย่าง สม่ำเสมอ	4.26	0.65	มากที่สุด
6. กิจการมีมุ่งเน้นผลการดำเนินงานที่บรรลุตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อย่างต่อเนื่อง	4.27	0.73	มากที่สุด
โดยรวม	4.24	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานด้านการเงินของโรงงานอุตสาหกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.24$) (S.D.=0.49) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับ จากมากไปหาน้อย ดังนี้ กิจการของท่านมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.30$) (S.D.=0.68) กิจการมีมุ่งเน้นผลการดำเนินงานที่บรรลุตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.27$) (S.D.=0.73) และ กิจการของท่านใช้ทรัพยากรจากสินทรัพย์หรือการลงทุนอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.26$) (S.D.=0.65)

3. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ของโรงงานอุตสาหกรรม และการดำเนินงานด้านการเงินของโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยรวม นำเสนอดังตารางที่ 3 และ 4 ดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานด้านการเงินของโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ด้านการเงิน นำเสนอดังตารางที่ 3 ดังนี้

ประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์	ผลการดำเนินงานด้านการเงิน		t	p-value
	สัมประสิทธิ์	ความคลาดเคลื่อน		
	ถดถอย	มาตรฐาน		
ค่าคงที่ (Constant)	3.401	0.692	4.917	0.000*
ด้านการติดต่อสื่อสารด้านโลจิสติกส์	-0.922	0.310	-2.997	0.004*
ด้านการบริการลูกค้า	-0.337	0.199	-1.689	0.096
ด้านกระบวนการสั่งซื้อ	-0.688	0.273	-2.523	0.014*
ด้านการจัดซื้อ	-0.640	0.286	-2.236	0.029*
ด้านการบริหารสินค้าคงคลัง	-0.642	0.305	-2.107	0.039*
ด้านการขนส่ง	-0.610	0.279	-2.189	0.032*
ด้านการบริหารคลังสินค้า	-0.604	0.252	-2.401	0.019*
ด้านโลจิสติกส์ย้อนกลับ	-0.339	0.280	-1.211	0.231
ด้านการบรรจุภัณฑ์	-0.008	0.229	-0.036	0.972

$R = 0.536^3$ $AdjR^2 = 0.173$ $SE_{est} = 0.445$ $F = 2.505$

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ ด้านการติดต่อสื่อสารด้านโลจิสติกส์ ด้านกระบวนการสั่งซื้อ ด้านการจัดซื้อ ด้านการบริหารสินค้าคงคลัง ด้านการขนส่ง ด้านการบริหารคลังสินค้า ส่งผลต่อผลการดำเนินงานด้านการเงินของโรงงานอุตสาหกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐาน สำหรับประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ ด้านการบริการลูกค้า ด้านโลจิสติกส์ย้อนกลับ ด้านการบรรจุภัณฑ์ ไม่มีอิทธิพลกับข้อมูลผลการดำเนินงานด้านการเงินของโรงงานอุตสาหกรรม

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จากการสรุปผลการศึกษา สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ผู้ประกอบการที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ทั้งนี้เป็นเพราะพนักงานที่มีอายุ 21-30 ปี มีความคิดริเริ่มทำหายในกฎเกณฑ์ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีความมั่นใจในตนเอง มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการทำงาน และมีความสนใจในการทำงานให้สำเร็จ ผู้ประกอบการอายุ 31-40 ปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤกร เกิดรุ่งโรจน์ และสุทธิพันธ์ พรหมสุวรรณ (2557, น. 1) ผลการศึกษาขององค์ประกอบของการเป็นผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงาน ประเภทสินค้าและบริการ ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร คือ ความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ที่แตกต่างกันส่งผลต่อปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานและยังสอดคล้องกับทฤษฎีของ Herzberg ในเรื่องของปัจจัยจูงใจ เป็นปัจจัยที่ตอบสนองความต้องการภายในตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรงและกระตุ้นให้คนทำงาน เพื่อต้องการความสำเร็จในชีวิตการเป็นที่ยอมรับ มีความรับผิดชอบในงาน มีโอกาสก้าวหน้า มีรายได้ที่เหมาะสมกับตำแหน่งงาน)

ประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก พบว่า ด้านติดต่อสื่อสาร การแลกเปลี่ยนข้อมูลที่สำคัญระหว่างหน่วยงาน หรือการสื่อสารข้อมูลต่าง ๆ กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากเกินความจำเป็น อาจทำให้เกิดปัญหาการรั่วไหลของข้อมูลทำให้มีคู่แข่งเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แพมาลา วัฒนเสถียรสินธุ์ (2559, น. 67-68) ผลการศึกษา ปัญหาที่สำคัญต่อการสื่อสารภายในองค์กร คือการที่องค์กรไม่มีการกำหนดมาตรฐาน หรือรูปแบบ แนวทางทางการติดต่อสื่อสารที่ชัดเจน ผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถเลือกใช้ช่องทางได้ หลากหลาย เช่น การเลือกใช้แอปพลิเคชันไลน์เพื่อการสื่อสาร ด้วยความสะดวก รวดเร็ว ใช้งานง่าย มีความกระชับในการสื่อสาร ผู้ส่งสารในแต่ละหน่วยงานเลือกใช้งานแอปพลิเคชันไลน์ในการส่งต่อ ข่าวสาร ข้อมูล ประสานงานและติดตามผลงาน หากบุคลากรทุกหน่วยงานกระหน่ำส่งข้อมูล ข่าวสาร พร้อมกันจะเกิดภาวะของข้อมูลที่มากจนเกินไปที่ผู้รับสารจะสามารถรับข้อมูลได้ทั้งหมด ยังส่งผลต่อ การตกหล่นของการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ทำให้การสื่อสารเกิดความผิดพลาดและการใช้คำพูดหรือ ข้อความที่กระชับจะส่งผลต่อการบิดเบือนข้อมูลโดยง่ายได้เช่นเดียวกัน ในส่วนของกระบวนการสั่งซื้อ การจัดส่ง การบริหารจัดการสินค้าคงคลัง การขนส่ง และการบริหารคลังสินค้า การที่องค์กรมีการจัดส่งสินค้าในจำนวนมากเกินความต้องการของลูกค้า การที่องค์กรมีการจัดซื้อวัตถุดิบในปริมาณที่มากเกินความจำเป็นจะทำให้องค์กรสูญเสียต้นทุนในการเก็บรักษาวัตถุดิบ รวมถึงการสูญเสียพื้นที่ในการจัดเก็บสินค้าและต้นทุนในการสต็อกสินค้า นอกจากนี้การจัดส่งสินค้าให้กับลูกค้าในปริมาณที่มากกว่าความต้องการของลูกค้า อาจทำให้องค์กรสูญเสียลูกค้าและต้นทุนในการขนส่ง

สินค้าอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ อติศักดิ์ กรรณนรงค์ (2557) ได้ศึกษา เรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยการดำเนินงานที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ของร้านจัดจำหน่ายวัสดุก่อสร้างในภาคใต้ ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยการดำเนินงานที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ของร้านจัดจำหน่ายวัสดุก่อสร้างในภาคใต้ ประกอบด้วย 7 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยปัจจัยการปฏิบัติงาน กระบวนการสั่งซื้อ ความพึงพอใจของลูกค้า การจัดการสินค้าคงคลัง การขนส่ง และการจัดการคลังสินค้า

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ จากข้อเสนอแนะของประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโรงงานอุตสาหกรรม รัฐบาลควรมีนโยบายในการกระตุ้นเศรษฐกิจให้มีทิศทางการดำเนินงานที่ดีขึ้น เนื่องจากผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ มียอดขายในการผลิตและจัดจำหน่ายสินค้าลดลงเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้ประกอบการเกิดปัญหาในการดำเนินธุรกิจ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ประกอบการในโรงงานอุตสาหกรรม ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ซึ่งมีจำนวนน้อย เนื่องจากโรงงานส่วนใหญ่ได้ทำการปิดกิจการ ดังนั้น การวิจัยครั้งต่อไปอาจทำการเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการพื้นที่ใกล้เคียง เช่น พื้นที่อำเภอพบพระ หรืออาจทำการเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่เพื่อให้ผลการวิจัยทราบถึงความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้ประกอบการแต่ละพื้นที่ได้ชัดเจนขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณ์ชาคริตส ธิ วัฒนประเสริฐ. (2558). *การจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนเชิงวิศวกรรม*. ปัญญาชน.
- จารุวรรณ ชาวกล้า. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเองกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีโรงพยาบาลของรัฐบาล ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิตติมา บุตรพันธุ์. (2557). *การจัดการโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการในห่วงโซ่อุปทานการผลิตกล้วยเดี่ยวเส้นสดในจังหวัดนครปฐม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชุตีระ ระบอบ และคณะ. (2559). *โครงการวิจัยประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2552)*. คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- นฤกร เกิดรุ่งโรจน์ และ สุทธินันท์ พรหมสุวรรณ. (2557). *การศึกษาองค์ประกอบของการเป็นผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงาน ประเภทสินค้าและบริการ ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร*. คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

- แพมมาลา วัฒนเสถียรสินธุ์. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการสื่อสารในองค์กร กรณีศึกษา บริษัท ยูไนเต็ค แสตนด์สตาร์ดี เทอร์มินัล จำกัด (มหาชน). (การค้นคว้าอิสระปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วงจิตร ภูพวก และวิโรจน์ เจษภูาลักษณ์. (2557). กระบวนการจัดการโลจิสติกส์ของ อุตสาหกรรมผนังคอนกรีตมวลเบา กรณีศึกษา บริษัท ไชมีส อีโคโนโลยี จำกัด. *วารสารวิชาการ Viridian E-Journal Silpakorn University*. 7(2). 840-851.
- วรรณษา ตั้งวรลักษ์ณ์. (2553). การศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานด้วยโปรแกรมระบบ บริหารทรัพยากรองค์กร (Enterprise Resource Planning : ERP) กรณีการ ไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดอุบลราชธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วาสนา จรุงศรีโชติกำจร, สุภาภรณ์ หมั่นหา, การันต์ เจริญสุวรรณ, กนิษฐา ศรีภริมย์, วรศักดิ์ รามบุตร และชลธิชา แสงงาม. (2560). ประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ ของแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดกำแพงเพชร. *วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่* 10(2). 213 - 229.
- วาสนา จรุงศรีโชติกำจร. (2563). การจัดการการดำเนินงาน. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. วิชาวัลย์ สากกลาง. (2560). การจัดการโลจิสติกส์ของโรงสีข้าว กรณีศึกษา บริษัทโรงสีรุ่ง อนันต์ จำกัด อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิชาการ Viridian E-Journal Silpakorn University*. 10(3). 2472-2491.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *การประเมินผล การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2556-2560)*. สำนักงานฯ.
- สำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดตาก. (2560). *ข้อมูลโรงงานแยกตามพื้นที่*. <http://www.2.diw.go.th/factory/tumbol.asp>
- อดิศักดิ์ กรรณณรงค์. (2557). การวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยการดำเนินงานที่มี อิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ ของร้านจัดจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง ในภาคใต้. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*. 7(1). 65-72.
- Mamata D. (2018). *Reverse logistics in micro businesses: an exploratory study*. University of Plymouth.
- Masha Nur Salsabiela Binti M. (2017). *Performance measurement framework for the oil and gas supply chain*. University of Central Lancashire.
- Robert S. Kaplan & David P. Norton. (1992). Using the Balanced Scorecard as a Strategic Management System. *Harvard Business Review*. January - February.